

Programación Docente do Traballo Fin de Estudos (Piano)

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO	PIANO	
CARÁCTER	TFE							TIPO DE CLASES	Individual	
DEPARTAMENTO	Piano							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	María José Cid Castro	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	María José Cid Castro
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	
ETCS/ CUADRIMESTRE	-	-	-	-	-	-	5	5	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	María José Cid					mjccas@gmail.com				Xoves 12 a 12.30 h /14 a 14.30 h
	Nicasio Gradaille					nicasiogradaille@hotmail.com				Venres 13 a 14 h
	Isabel Gil					isabelgilllorens@gmail.com				Venres 9 a 10 h
	Patricia Rejas					patricia.rejas@gmail.com				Luns de 9 a 10

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Interpretación dun concerto público con elaboración e defensa dun traballo académico que poderá versar sobre diversos aspectos do repertorio elixido, do seu instrumento ou calquera outra temática relacionada coa especialidade e itinerario.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os adquiridos nas materias cursadas con anterioridade
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T14, T15, T16
XERAI	X2, X3, X5, X6, X7, X8, X10, X13, X21, X25
ESPECÍFICAS	E11, E12, E13, E14, E15, E16, E18, E110

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretación dun recital público de entre 45 e 70 minutos cun descanso opcional non computable que non supere os 15 minutos.	TODAS as do Apartado 2
Elaboración, exposición e defensa dun traballo académico (TA), dunha temática segundo o descritor da disciplina, cunha temporalización dun máximo de 30 minutos para a exposición e dun máximo de 20 minutos para a defensa.	TODAS as do apartado 2

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Preparación do recital público	<ul style="list-style-type: none"> A aprobación do programa do recital seguirá o procedemento xeral que regula o Traballo Fin de Estudos, aprobado polo centro e que se pode consultar na web co Conservatorio. En calquera caso, será revisado e aprobado polo Departamento de Piano. Para o seguimento da preparación do recital o/a alumno/a contará coa supervisión do/da docente que lle sexa asignado como titor/a do TFE. A periodicidade das titorías estará en función da dispoñibilidade do profesorado do Departamento de Piano. A duración do programa estará comprendida entre 45 e 70 minutos (descanso opcional aparte, dunha duración máxima de 15 minutos) O repertorio poderá conter obras de música de cámara cunha duración total que non supere a terceira parte (1/3) da minutaxe íntegra do programa presentado. O/A alumno/a farase cargo de achegar os instrumentistas e os medios necesarios para a interpretación deste repertorio de cámara. Todo o repertorio, salvo as obras de cámara e o de música contemporánea, será interpretado de memoria. Entregaranse dúas copias impresas do programa a interpretar ao/á presidente/a do tribunal. 	
2. Recital público	A realización do programa de man do recital correrá a cargo do/a alumno/a. Convén que conteña portada (indicando o nome do alumno e dos colaboradores e o nome do titor), currículo do alumno e colaboradores, repertorio, e notas ao programa.	

<p>3. Elaboración do traballo académico (TA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A temática do TA deberá ser aprobada polo Departamento de Piano, segundo o procedemento xeral que regula o Traballo Fin de Estudos aprobado polo centro. • Para o seguimento do proceso de preparación do TA o/a alumno/a disporá do apoio do/a seu/súa titor/a do TFE. • A memoria do TA deberá ter una extensión mínima de 20 páxinas, sen contar portada, resumo, índice, referencias bibliográficas e anexos. • A memoria do TA deberá conter un resumo do mesmo, elaborado no idioma no que estea redactado (galego ou castelán) así como en inglés (<i>abstract</i>). • Para a elaboración do TA recoméndase seguir a guía aprobada polo Departamento de Piano anexa á presente guía docente. En calquera caso, a memoria deberá constar como mínimo das seguintes partes e nesta orde: <ul style="list-style-type: none"> - Portada - Resumo (castelán/galego, inglés) - Índice con indicacións de paxinación - Introducción - Desenvolvemento do traballo organizado por capítulos - Conclusións - Referencias e bibliografía - Anexos (opcional) • Entregaranse dúas copias impresas do traballo, encadernadas tapa dura, e unha copia en PDF gravada nun CD. 	
<p>4. Exposición e defensa do TA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A exposición pública do TA non excederá os 30 minutos. • Recoméndase o uso de software para facer presentacións, no que se pode incluír audio e vídeo se se considera oportuno. Do mesmo xeito, tamén se pode apoiar a presentación con interpretacións ao piano. En calquera caso, o/a alumno/a terá que adaptar todos os contidos da presentación para non superar a duración máxima especificada. • Ao remate da exposición seguirá un debate entre o tribunal e o/a alumno/a sobre as cuestións que se consideren oportunas. O debate non excederá os 20 minutos. 	

Total de sesións

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
<p>Titorías individuais: orientación e seguimento da preparación do recital e da elaboración do TA.</p>			
<p>Recital: interpretación pública ante tribunal do programa de concerto seleccionado.</p>			
<p>Exposición e defensa do TA: presentación e defensa da memoria do traballo académico elaborado.</p>			
<p>Traballo persoal: comprenderá</p> <ul style="list-style-type: none"> • o estudo e memorización do programa de concerto seleccionado; • a busca e a análise crítica das fontes de información para o desenvolvemento da temática do TA, a redacción da memoria e a preparación da exposición, empregando as ferramentas de software de edición e presentación axeitadas. 			
Total de horas			300

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<p>Exposición e defensa da memoria do TA</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rigor no estudo histórico, pedagóxico ou artístico realizado 2. Coherencia na estruturación dos capítulos da memoria 3. Interés das conclusións 4. Correcta presentación da memoria seguindo o formato exixido na guía docente 5. Claridade na exposición pública: estruturación axeitada, coherencia entre o contido da exposición e o material desenvolvido na memoria, orixinalidade expositiva <p>A calificación desta parte corresponderá á media aritmética das calificacións outorgadas a cada un dos criterios de avaliación. É necesario obter un 5 como mínimo para aprobar a mesma.</p>	<p>TODAS agás E110</p>	<p>20%</p>

Recital	<p>1. Interpretación do repertorio amosando o necesario control técnico do instrumento. Aplicarase a cada unha das obras interpretadas no concerto. Valorarase mediante os seguintes indicadores de logro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Dificultade do repertorio. 1.2. Fidelidade ao texto: exactitude na exposición das notas, ritmo, tempo, dinámicas, agónicas, articulación, ornamentación e voces. 1.3. Dominio instrumental: control postural, limpeza e claridade do son, proxección do son, control do timbre e modos de ataque e control dos diferentes elementos técnicos característicos do instrumento. <p>2. Interpretación das obras amosando un estilo interpretativo coherente e concordante coa forma e estética das mesmas. Aplicarase a cada unha das obras interpretadas no concerto. Valorarase mediante os seguintes indicadores de logro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Fidelidade ao estilo: control da ornamentación, do rubato, das agónicas, das dinámicas, do fraseo, da articulación e dos elementos instrumentales propios do estilo. 2.2. Fidelidade á forma: control das dinámicas e dos recursos fímbricos do instrumento. 2.3. No caso do repertorio de cámara ou con orquestra: unificación de criterios musicais e interpretativos. <p>3. Amosar as habilidades necesarias para a interpretación en público. Aplicarase dun modo xeral para todo o recital. Valorarase mediante os seguintes indicadores de logro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Adecuación entre do xesto e a interpretación musical 3.2. Control das tensións e da respiración 3.3. Control da memoria 3.4. Concentración ao longo da interpretación das pezas 3.5. Achea persoal ao enriquecemento da interpretación <p>4. Amosar un comportamento escénico adecuado. Aplicarase dun modo xeral a todo o recital. Valorarase mediante os seguintes indicadores de logro:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Dominio do espazo escénico 4.2. Dominio das convencións do recital público <p>A calificación desta parte corresponderá á media aritmética das calificacións outorgadas a cada un dos criterios de avaliación. É necesario obter un 5 como mínimo para aprobar a mesma.</p>	TODAS	80%
----------------	--	--------------	------------

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Consultar a **guía** anexa á presente programación